

Магістр 2 курсу
факультету обліку та аудиту ХНЕУ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Розглянуто та проаналізовано різні джерела щодо тлумачення сутності фінансової та економічної стійкості підприємства; уточнено зміст категорії "фінансово-економічна стійкість підприємства" та її місце у фінансовій науці.

Аннотация. Рассмотрены и проанализированы различные источники толкования сущности финансовой и экономической устойчивости предприятия; уточнено содержание категории "финансово-экономическая устойчивость предприятия" и ее место в финансовой науке.

Annotation. Various sources of interpretation of the essence of financial and economic stability of the entity are considered and analysed; the content of a category "financial and economic stability of the entity" and its place in financial science are specified.

Ключові слова: економічна стійкість, фінансова стійкість, фінансово-економічна стійкість підприємства, фінансова стабільність.

Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства. Про актуальність дослідження свідчить складний фінансовий стан у всіх галузях економіки і значна кількість збиткових підприємств і організацій.

Значний внесок в оцінювання фінансової стійкості підприємства зробили відомі вітчизняні та закордонні вчені: Білик М. Д., Білуха Н. Г., Бланк І. О., Брігхем Є. Ф., Ковальов В. В., Кондратьєв О. В., Савицька Г. В., Шеремет А. Д. та ін. Це поняття також розглядали в своїх роботах Азаренкова Г. М., Гриньова В. М., Гудзь О. Є., Ермошенко М. М., Заруба О. Д., Крамаренко Г. О., Поддєрьогін В. В., Пономаренко В. С., Сопко А. М., Тарасенко Н. В. та ін.

Метою дослідження є розвиток теоретико-методичних засад та обґрунтування напрямів забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Завдання дослідження полягають у аналізі літературних джерел, вивченні теоретичних аспектів аналізу й оцінки фінансово-економічного становища підприємства; в уточненні змісту категорії "фінансова стійкість підприємства" та її місця у фінансовій науці; обґрунтуванні необхідності, мети та основних завдань оцінки фінансової стійкості підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансово-економічна стійкість підприємства.

Предметом дослідження виступають теоретико-методичні засади фінансової

Розуміння сутності поняття "фінансова стійкість" дуже важливе, адже воно визначає підхід до його оцінки, вимірювання й управління, виявляє необхідні умови для успішної фінансово-господарської діяльності.

Огляд і аналіз літературних джерел [1 – 5] дозволяє стверджувати, що серед науковців немає єдиної точки зору щодо трактування категорії "фінансова стійкість". Ця ситуація негативно впливає на аналітичні процеси, не дає змоги задовольнити потреби підприємств у розробці фінансової стратегії. Розуміння сутності цієї категорії дуже важливе, бо визначає підхід до їх оцінки, вимірювання й управління, виявляє необхідні умови для успішної діяльності.

Розглянемо різні підходи до визначення понять, які є складовими фінансово-економічної стабільності, такі як: "фінансова стійкість", "економічна стійкість", і сформуємо узагальнююче визначення терміна "фінансово-економічна стійкість" підприємств. Визначення поняття "фінансової стійкості" різними авторами узагальнено у таблиці.

Таблиця

**Теоретичні підходи до визначення поняття "фінансової стійкості"
підприємств у науковій літературі**

Дослідження категорії "фінансова стійкість"	Автори
Стан активів (пасивів) підприємства, що гарантує постійну платоспроможність	Гінсбург А. І. [4]
Такий стан підприємства, коли обсяг його майна (активів) достатній для погашення зобов'язань, тобто підприємство є платоспроможним	Прокопенко І. Ф. [6]
Стан і структура активів організації, їх забезпеченість джерелами	Ганін В. І. [3]
Відповідність параметрів діяльності підприємства і розміщення його фінансових ресурсів критеріям позитивної характеристики фінансового стану	Ізмайлова К. В. [5]
Такий стан фінансових ресурсів підприємства, їх розподіл і використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику	Ковалев В. В. [7]
Такий стан підприємства, при якому забезпечується стабільна фінансова діяльність, постійне перевищення доходів над витратами, безперервний процес виробництва і реалізації продукції, розміщення та оновлення виробництва	Буряк П. Ю. [1]

У свою чергу, на основі зазначеного, можна сформулювати узагальнююче визначення фінансово-економічної стійкості підприємств. Фінансово-економічна стійкість – це узагальнююча якісна характеристика фінансового стану підприємства, що відображає тенденції зміни фінансових відносин на підприємстві, а також визначає рівноважний збалансований стан економічних ресурсів, що забезпечує стабільну прибутковість і нормальні умови для розширеного

відтворення стійкого фінансово-економічного зростання в тривалій перспективі з урахуванням найважливіших зовнішніх і внутрішніх факторів.

Отже, запорукою діяльності підприємства й основою його розвитку в конкурентному середовищі є стабільність (стійкість). Успіх фінансово-господарської діяльності підприємства, а отже, і його фінансова стійкість, багато в чому залежать від показників забезпеченості підприємства засобами та відповідними джерелами їх формування.

Наук. керівн. Москаленко Н. О.

Література: 1. Абрютіна М. С. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия / М. С. Абрютіна А. В. Грачев. – М. : ДИС, 1998. – 256 с. 2. Крейнина М. Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве и торговле / М. Н. Крейнина. – М. : АО Дис, МВ-центр, 1994. – 134 с. 3. Мороз О. В. Фінансова діагностика у системі антикризового управління на підприємствах : монографія / О. В. Мороз, О. А. Сметанюк. – Вінниця : УНІВЕРСУМ, 2006. – 163 с. 4. Фінансовий аналіз: техніка розрахунків та моделювання економічних ситуацій : навч. посібн. / І. В. Алексеев, А. С. Мороз, Є. М. Романів та ін. – Львів : Бескид-Біт, 2003. – 152 с. 5. Измайлова К. В. Фінансовий аналіз : навч. посібн. / К. В. Измайлова. – К. : МАУП, 2000. – 152 с. 6. Фінансовий аналіз : навч. посібн. / І. Б. Хома, Н. І. Андрушко, К. М. Слюсарчик. – Львів : Вид. Львівської політехніки, 2009. – 403 с. 7. Ковалев В. В. Финансовый анализ / В. В. Ковалев. – М. : Финансы и статистика, 1998. – 512 с.